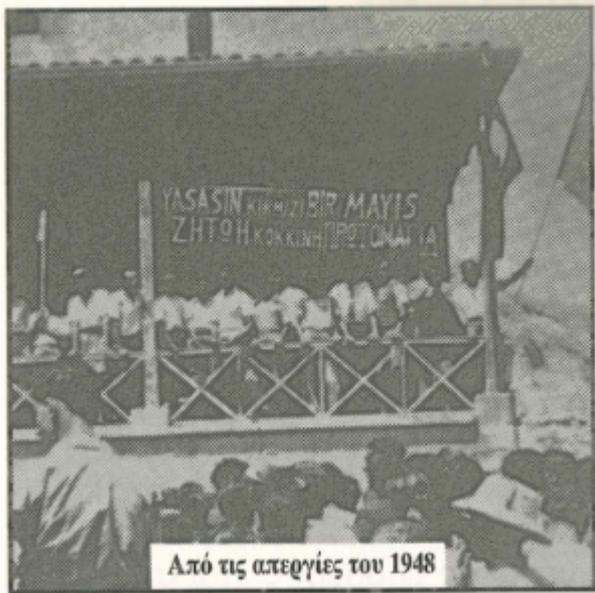

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΡΑΦΕΤΑΙ - 2

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΝΗ...

Η Κοινή Ιστορική παράδοση Ελληνόφωνων και Τουρκόφωνων ή πως οι εξεγέρσεις στην παραδοσιακή Κύπρο ήταν πάντα ταξικές ενάντια στην εκκλησία και την Οθωμανική διοίκηση

Στην επίσημη εκδοχή της Ιστορίας η Οθωμανική περίοδος ήταν μια εποχή «στυγνής καταπίεσης» των «Ελλήνων» από τους «Τούρκους». Και, σύμφωνα με την επίσημη εκδοχή, η εκκλησία ήταν ο προστάτης και ο «πρωταγωνιστής» των «αγώνων» των Ελληνοχριστιανών... Πίσω από αυτό το προπέτασμα καπνού ωστόσο υπάρχει μια αδιάσπαστη Ιστορική αλήθεια που πρέπει να εξοριστεί... Η εκκλησία ήταν συγκυβερνήτης στη διοίκηση του νησιού σε βαθμό που πολλοί ξένοι παρατηρητές να την βλέπουν σαν τον ουσιαστικό διοικητή του νησιού. Η πιο κρυφή αλήθεια ωστόσο έχει να κάνει με τη δομή της εξουσίας. Οι βασικοί διαχωρισμοί στην παραδοσιακή κυπριακή κοινωνία δεν ήταν θρησκευτικοί ή «φυλετικοί». Όπως δείχνουν ξεκάθαρα τα κινήματα των αγροτών η βασική αντιπαράθεση στην Κύπρο ήταν ταξική. Οι 3 μεγάλες εξεγέρσεις των Κυπρίων, τα τελευταία 200 χρόνια, της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (1765, 1804, 1833) ήταν κοινές χριστιανο-μουσουλμανικές ενάντια στην εκκλησία και τη μουσουλμανική ελίτ. Η εκκλησία μάλιστα πλήρωνε τους μισθούς των στρατευμάτων που έρχονταν να καταστείλουν τις εξεγέρσεις.

Αυτά βέβαια δεν είναι άγνωστα γεγονότα. Καταγράφονται από τους Ιστορικούς σε εξειδικευμένα κείμενα. Αλλά είναι φυσικά άγνωστα στον Ιστορικό λόγο που προβάλλεται από τα Μ ΜΕ και την εκπαίδευση. Γιατί έχει την δικιά της αμείλιχτη λογική η Ιστορική αλήθεια:

Η πραγματική Ιστορία της Κύπρου πριν την εισαγωγή του εθνικισμού ήταν η ιστορία της πολιτιστικής συμβίωσης και της ταξικής (όχι εθνικής) αντιπαράθεσης.

ΕΞΕΓΕΡΣΗ 1764-65

Η διχόνοια στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, Κώστας Κύρης

Επί αρχιεπισκόπου Παΐσιου γίνεται μια άλλη μεγάλη εσωτερική αναστάτωση· και μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων και μεταξύ Ελλήνων και Ελλήνων. Ο Παΐσιος, σημαντική μορφή κι αυτός κατηγορεί τον διοικητή της Κύπρου Οσμάν μαζί με άλλους Έλληνες και Τούρκους προκρίτους για φορολογική καταπίεση. Ο Οσμάν τους καλεί στο σεράγιο για διαβουλεύσεις και εκεί ξεσπά ένα μεγάλο λαϊκό κίνημα Ελλήνων και Τούρκων στις 26 Οκτωβρίου 1764 το οποίο καταλήγει στο φόνο του Οσμάν. Ο Οσμάν είχε διατάξει να κοπούν οι κολώνες του σεραγιού (του δωματίου που ήταν ο αρχιεπίσκοπος και οι Τούρκοι και Έλληνες πρόκριτοι, για να σκοτωθούν). Δεν σκοτώθηκαν όμως! Πώς έγινε αυτό;

Ο λαός, Έλληνες και Τούρκοι όρμησαν μέσα και τον σκότωσαν. Αλλά αυτό το επεισόδιο το εκμεταλλεύτηκε ο Χαλήλ Αγάς, διοικητής Κυρηναίας. Ο Χαλήλ Αγάς εκμεταλεύτηκε το κενό εξουσίας που δημιουργήθηκε με το φόνο του Οσμάν και εμφανίζεται ως ελευθερωτής Ελλήνων και Τούρκων δουλοπάροικων, αγροτών, χωρικών, καταπιεσμένων ραγιάδων από τις φορολογικές πιέσεις. Υπόσχεται στους Έλληνες και Τούρκους, απαλλαγή από τους φόρους. **Είναι καθαρώς κοινωνικά και υπερεθνικά τα κίνητρα και οι στόχοι του Χαλήλ Αγά.**

Αλλά ο Παΐσιος τάσσεται εναντίον του. **Κινδυνεύουν και οι φορολογικές απολαβές της εκκλησίας από την επαναστατική κίνηση του Χαλήλ Αγά.** Γι' αυτό αποστολή του Αρχιεπισκόπου και των Τούρκων προκρίτων στην Πύλη φέρνει νέον διοικητήν, ο οποίος διατάσσεται να εισπράξει τους φόρους και να καταστείλει την εξέγερση. Και το επιτυγχάνει με τη βοήθεια του Παΐσιου, ο οποίος παραπλανητικά (φθάνει στη Λάρνακα με το νέο διοικητή Σουλεϊμάν) υπόσχεται στον Χαλήλ Αγά ότι έφερε μαζί του φερμάνι να γίνει αυτός διοικητής αντί του φονεύσαντος Οσμάν (του αποκρύπτει ότι έφερε μαζί του άλλον διοικητή). Τον παρασύρει έτσι σε παγίδα και τον εκτελούν.

Έτσι το κίνημα αυτό διαλύεται.

ΕΞΕΓΕΡΣΗ 1804

Η διχόνοια..., Κώστας Κύρρης

Στη διάρκεια της Αρχιεπισκοπείας του Χρυσάνθου μέχρι το 1809, συμβαίνουν στη Λευκωσία δυο μεγάλες επαναστάσεις.

Η μια είναι το 1799: Επανάσταση Τούρκων και Ελλήνων χωρικών. Γι' αυτήν δεν έχουμε πολλές πληροφορίες.

Για το 1804 όμως έχουμε πιο σαφείς πληροφορίες. Στις 10/3/1804 πλήθος χωρικών από την Μεσαριά, «μουσουλμάνων και άλλων», λέει ο Γάλλος πρόξενος, εισβάλλουν στη Λευκωσία. Ζητούν από τον δραγομάνο Κορνέσιο απολογία για την σιτοδεία και την αύξηση των φόρων που μαστίζουν την Κύπρο. Ζητούν παρουσίαση των φερμανιών, βάσει των οποίων ο δραγομάνος αύξησε τους φόρους. Ο δραγομάνος αρνείται να παραδώσει τα φερμάνια (δεν υπάρχουν άλλωστε και φεύγει κρυφά). Το σπίτι του καίγεται. Ο δραγομάνος φεύγει στην Πόλη, απ' όπου με τα μεγάλα μέσα που διαθέτει στέλλει στην Κύπρο στρατό, για να καταστείλει **το κίνημα των χωρικών. Οι χωρικοί αυτοί είναι και χριστιανοί και μουσουλμάνοι - Τούρκοι και λινοβάμβακοι** (τότε ακόμα δεν είχε κατασταλάξει ο πληθυσμός αυτός. Ήταν όλοι κρυφά ακόμη Χριστιανοί). Είναι ενιαία κίνηση η οποία ζητεί από τις άρχουσες τάξεις (χριστιανικές και μουσουλμανικές) λόγο για τη διαχείριση των κοινών, για την αύξηση των φόρων, για την πείνα και για τα δεινά του τόπου. Ο στρατός που έστειλε ο Χ" Γεωργάκης από την Πύλη υπό δύο αδελφούς Τούρκους πασάδες τον Αμπιτίνη Καρά-πασά και τον Αχμέτ-πασά, κατορθώνει μετά από ένα διάστημα εφτάμηνων μαχών μέσα και έξω από τη Λευκωσία να καταστείλει το κίνημα των χωρικών, που είχε επιτυχίες στα πρώτα στάδια: **Η εξουσία, ο Χρυσάνθος, οι επίσκοποι, οι πασάδες και ο οικονόμος Κυπριανός, το δεξί χέρι του Αρχιεπισκόπου, πολιορκούνται για μερικούς μήνες στη Λευκωσία από τους χωρικούς.** Μόνο όταν έρχεται ο

στρατός απ' έξω διαλύει το κίνημα και τους απελευθερώνει.

Τερματίζονται έτσι οι συγκρούσεις.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 1833

(History of Cyprus - George Hill) Από ότι φαίνεται **ξεσπούσαν συνεχώς μικρές εξεγέρσεις στις οποίες συμμετείχαν Έλληνες και Τούρκοι...** Πολύ σοβαρές ταραχές ξέσπασαν το 1833.

Την πρώτη του Μάρτη του 1833 ο Σάϊντ Μεχμέτ διέταξε τη συλλογή φόρων που είχαν καταργηθεί πρόσφατα. Ο αρχιεπίσκοπος (στις αναφορές του) λέει ότι οι κάτοικοι άρχισαν να πληρώνουν χωρίς προβλήματα, αλλά από άλλες αναφορές φαίνεται καθαρά ότι ο φόρος δημιούργησε δυσφορία στο νησί. Στις 4 του μήνα οι κάτοικοι της Λάρνακας πήγαν στον μητροπολίτη απαιτώντας να κάνει παραστάσεις στην πρωτεύουσα και απειλώντας τον με καταστροφή του παλατιού (μητρόπολης) αν δεν το έκανε. Μια ανάλογη διαδήλωση ξέσπασε στις 8 στη Λευκωσία και ο Αρχιεπίσκοπος αναγκάστηκε να καταφύγει στο Σεράϊ (την έδρα της μουσουλμανικής διοίκησης). Ο λαός τον ακολούθησε εκεί και διαμαρτυρήθηκε εναντίον του στον Κυβερνήτη. Υπήρχαν ζωντανές αντιδράσεις και οι φοροσυλλέκτες διώχνονταν από παντού. **Στις 11 οι χωρικοί πήγαν στη Λάρνακα και ενώθηκαν μαζί τους πολλοί κάτοικοι, Έλληνες και Τούρκοι.**

(Την ηγεσία αυτού του κινήματος ανέλαβε ο **Νικόλαος Θησέας** αλλά το κίνημα διαλύθηκε χωρίς να επεκταθεί μια και ο Θησέας (που ανήκε στην άρχουσα τάξη) δεν ήθελε να εμπλακεί σε βίαιη σύγκρουση. Ο Αρχιεπίσκοπος τον καταδίκασε ως ακολούθως, «ηπάτησε... περπαντήδες και τίνας Τούρκους και Χριστιανούς εκ των εγκατοίκων εις Σκάλαν και Λάρνακα και όλους τους από της τρίτης τάξεως λεγόμενους Ευρωπαίους»).

Η δεύτερη εξέγερση έγινε γνωστή σαν η εξέγερση του **Γκιαούρ Ιμάμ**. Αυτός ήταν ένας έμπορος Τούρκος (λινοβάμβακος σύμφωνα με τον Κύρρη) από την Τριμυθούσα στην περιοχή της Χρυσοχούς. . . Όταν επιβλήθηκε ο φόρος το 1833 ο Ιμάμης βρήκε ένα μεγάλο αριθμό Χριστιανών και Τούρκων γεμάτους δυσφορία και έτσι κατάστρωσε σχέδια να οργανώσει μια μεγάλη εξέγερση στην περιοχή Πάφου. Λέγεται ότι ήταν σε επαφή με τον καλόγηρο Ιωαννίκιο ο οποίος ανέλαβε να ξεσηκώσει την Καρπασία... **Είναι πιθανώς γιατί έδρασε σε συνεργασία με Χριστιανούς και γιατί διακήρυσσε ότι το κίνημα του σκόπευε να ευεργετήσει ολόκληρο τον πληθυσμό, που του έδωσαν το όνομα Γκιαούρ Ιμάμ...** Ολόκληρη η περιοχή Πάφου έπεσε στα χέρια του.

Last update:

2025/07/15 el:magazines:traino:no_10:beforenations https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_10:beforenations
13:46

(Η εξέγερση καταπνίγηκε στο αίμα - έγιναν σφαγές χριστιανών από τα στρατεύματα της κυβέρνησης, που ευλόγησε ο Αρχιεπίσκοπος, στο Κτήμα και τη Γεροσκήπου)

Η τρίτη εξέγερση έγινε γνωστή σαν η εξέγερση του **Καλόγηρου** και ξέσπασε στην Καρπασία τον Ιούλιο. Η παραδόσεις τόσο στην Πάφο όσο και στην Καρπασία συμφωνούν ότι συμφώνησε σε ένα σχέδιο για επίθεση στην πρωτεύουσα. Στη Λάρνακα ήρθε σε επαφή με Αλβανικά στρατεύματα...

Έφυγε από τη Σκάλα στις 15 Ιουλίου με ένα μικρό σώμα Αλβανών, όχι περισσότερους από 40 και έφτασε στο Μπογάζι. Έκανε το αρχηγείο του στο Τρίκωμο. (Το κίνημα του του Ιωαννίκιου διαλύθηκε μετά από επίθεση κυβερνητικών στρατευμάτων)

Το κόστος της καταστολής των 3 εξεγέρσεων ήταν 3 εκατομμύρια γρόσια.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Τραίνο στην πόλη - Τεύχος 10, Δεκαετία 1990-1999, 1993, Λεμεσός](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_10:beforenations

Last update: **2025/07/15 13:46**

